

12.Pielikums

Anotācija¹ pētījumam „Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanas sistēmas efektivizācijas iespēju izvērtējums”

<p>Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti latviešu valodā.</p> <p>Pētījuma mērķis: sniegt analīzi par 2007. – 2013.gada plānošanas perioda ES KP fondu vadības un kontroles sistēmas aspektiem, lai efektīvizētu ES KP fondu administrēšanu nākamajā 2014. – 2020.gada plānošanas periodu.</p> <p>Pētījuma uzdevumi: veiktu izvērstu SVID analīzi un izstrādāt priekšlikumus efektīvākas ES KP fondu sistēmas izveidei 2014. – 2020. gada plānošanas periodā, īpaši analizējot šādus jautājumus:</p> <ol style="list-style-type: none">1. <i>Izvērtēt iespēju mazināt lēmumu pieņemšanas hierarhiju un noteikt lielāku pilnvaru apjomu Eiropas Savienības fondu uzraudzības komitejai un citām Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītajām institūcijām.</i>2. <i>Izvērtēt, vai samazinātos administratīvie šķēršļi un administratīvais slogs, ja civiltiesisko līgumu par projekta īstenošanu vietā tiktu slēgti publisko tiesību līgumi vai izdoti administratīvie akti par projekta apstiprināšanu un īstenošanu ar nosacījumiem</i>3. <i>sniegt priekšlikumus horizontālajiem Ministru kabineta noteikumiem par vispārīgiem nosacījumiem fondu īstenošanā, lai nedublētu normas aktivitāšu noteikumos un līgumos/vienošanās</i>4. <i>Izvērtēt nepieciešamību noteikt vispārējus nosacījumus, izslēdzot iespēju iesniegt projekta iesniegumu tādām pretendētām, kas citā projektā veicis tiesību aktiem neatbilstošas darbības (piemēram, izdarījis Krimināllikumā paredzētos noziedzīgos nodarījumus saistība ar dokumentu viltošanu, krāpšanu)</i>5. <i>Izvērtēt 2007. – 2013.gada plānošanas</i>	<p>Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti angļu valodā.</p> <p>Research objective: provide an analysis of the 2007 – 2013 programming period, the EU CP funds management and control aspects of the system in order to increase the effectiveness of EU funds management during the planning period 2014 – 2020.</p> <p>Research tasks: To carry out a detailed SWOT analysis, and develop proposals for more effective EU Funds management system for the next planning period mainly on following topics issues.</p> <ol style="list-style-type: none">1. <i>To evaluate the possibility to reduce the decision-making hierarchy, and determine a larger scope of powers for Monitoring Committee of EU Funds and other EU funds management institutions involved.</i>2. <i>To evaluate whether the administrative barriers and administrative burdens decrease if public contracts instead of civil contracts of the project implementation would be signed, or conditional administrative acts on the project approval and implementation of the conditions would be issued.</i>3. <i>To make proposals for horizontal Cabinet regulation on general conditions of the implementation of funds, which do not overlap with norms in activity regulation and contracts / agreements.</i>4. <i>To assess the need to set the general conditions for excluding the possibility of such project proposal where the applicant carried out unlawful activities in another project (for example, committed falsification of documents, fraud).</i>5. <i>To assess the allocation of functions in the planning period 2007 - 2013, including the</i>
--	---

¹ Sagatavota atbilstoši MK 2013.gada 3.janvāra noteikumu Nr.1 „Kārtība, kādā publiska persona pasūta pētījumus” 3.pielikumam.

<p><i>perioda funkciju sadalījumu, t.sk., deleģēto funkciju sadalījumu, un sniegt priekšlikumus nepieciešamajiem pilnveidojumiem vadības kontroles sistēmā</i></p> <p>6. <i>Izvērtēt iespēju un priekšnosacījumus vienota audita principa ieviešanai ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda vadības un kontroles sistēmā.</i></p> <p>7. <i>Sniegt priekšlikumus par alternatīvajiem kontroļu kopuma modeļiem atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam ES fondu administrēšanas institūciju ietvaram, 2014. – 2020. plānošanas perioda Regulu priekšlikumos noteiktajam kontroļu kopumam un ņemot vērā šīs tehniskās specifikācijas norādītajam tiesiskā ietvara izvērtējumam, kā arī ES fondu 2007. - 2013. gada plānošanas perioda vadošās iestādes izveidoto vadības un kontroles sistēmas izvērtējuma rezultātiem.</i></p> <p>8. <i>Izvērtēt un sniegt priekšlikumus jomām, kurās būtu efektīvi un lietderīgi piemērot vienkāršotās izmaksas (t.i., netiešo izmaksu nemainīgā likme, vienas vienības izmaksas un vienreizējie maksājumi).</i></p> <p>Galvenie rezultāti:</p> <p>1. <i>Iespējama tiesiskais risinājums, nav aplūkojams vienīgi administratīvā sloga kontekstā, jo svarīgas ir pārskatāmas tiesību sistēmas izveidošana, nepieļaujot ārējo normatīvo aktu skaita un to apjoma pieaugumu, ja konstitucionāli ir iespējams noteiktu regulējumu ietvert zemākā normatīvo aktu līmenī (piemēram, nolikumā).</i></p> <p>2. <i>Gan publisko tiesību subjektiem, gan privātpersonām projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus var noteikt tikai Uzraudzības komiteja atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktajam. Vienlaikus, lai ievērotu likuma atrunas principu un likuma prioritātes principu un Satversmes 61.pantā definēto Ministru kabineta kompetenci, Ministru kabineta noteikumos ir jāietver vismaz par aktivitātes esamību, tās mērķiem, pieejamo finansējumu, sasniedzamajiem rezultātiem, iesniedzēju loku, atlases veidu un atbalstāmajām darbībām. Aktivitātes</i></p>	<p><i>delegated functions, and make suggestions for further improvement of management control system.</i></p> <p>6. <i>To evaluate the possibility and preconditions for the single audit principle in the management and control system of EU funds in the programming period 2014 – 2020.</i></p> <p>7. <i>To provide proposals for the set of alternative control models in accordance with the institutional framework for administration of EU funds in 2014 - 2020 programming period, as well as taking into the carried out assessment of the legal framework and evaluation results of management and control system of the EU funds in 2007 - 2013 programming period.</i></p> <p>8. <i>To evaluate and make proposals for areas where application of simplified costs (flat rate for indirect costs, unit costs and lump sums) is effective and appropriate to apply.</i></p> <p>Main results:</p> <p>1. <i>The possible legal solution cannot be seen only in the context of the administrative burden because the establishment of transparent legal system is crucial, with attempts not to allow the growth of external legislation if constitutional framework allows lower level (eg, by-laws).</i></p> <p>2. <i>According to EU legislation, project selection criteria for both - public entities and individuals - can be approved only by Monitoring Committee. At the same time, to meet the principle of legality and law priority principle, as well competency of Cabinet of Ministers as defined in Article 61 of Constitution, the Cabinet regulations shall include at least information on the essence of activity, its objectives, available funding, outputs, types of applicants, type of selection and supported activities. Cabinet regulations may also specify the eligible and ineligible costs, but it is not mandatory, it can be either specified in the tender documents and contract. Each activity has to be described in the separate Regulations of Cabinet of Ministers.</i></p>
--	--

<p>noteikumos var norādīt arī attiecināmās un neattiecināmās izmaksas, tomēr tas nav obligāti; to var norādīt arī nolikumā un līgumā. Katrai aktivitātei var būt vieni Ministru kabineta noteikumi, tās var apvienot pēc ministrijas kompetences vai citādi.</p> <p>3. Civiltiesisks līgums nav teorētiski atbilstošākais projekta īstenošanai izdodams/slēdzams dokuments, bet tas praktiski ir vispiemērotākais risinājums, turklāt iestādēm un tiesām ir darba pieredze atbilstoši šādam risinājumam.</p> <p>4. Būtu ieteicams izdot vienus Ministru kabineta noteikumus pa nozares ministrijas aktivitātēm, īsumā par katru aprakstot svarīgāko (aktivitātes nosaukums, mērķis, sasniedzamie rādītāji, pieejamais finansējums, iesniedzēju loks, atlases veids, atbalstāmās darbības, līguma izbeigšanas obligātie pamati). Pārējo regulējumu noteiktu Uzraudzības komiteja un/vai iestāde, kas izsludina projektu atlasī.</p> <p>5. Ar krimināltiesisko regulējumu kā izslēdzošo kritēriju nav pietiekami un netiek sasniegts efektīvākais veids tādu personu izslēgšanai no pretendēšanas, kas ar savām darbībām kaitē vai var kaitēt Eiropas Savienības budžeta interesēm, radot mākslīgus apstākļus finansējuma saņemšanai.</p> <p>6. Domājot par risinājumiem un izmaiņām ES fondu ieviešanas sistēmā jaunajā plānošanas periodā, īpaša uzmanība būtu jāpievērš tādiem instrumentiem un metodēm, ar kuru palīdzību iespējams uzlabot ES fondu finansējuma virzību uz rezultātu, pilnveidot mērķu un rezultātu novērtēšanas sistēmu kvalitāti un stiprināt institūciju kompetenci un spējas rezultātu novērtēšanā.</p> <p>7. Vienotā audita princips varētu veiksmīgi darboties praksē, ja eksistētu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) efektīva risku pārvaldība ES fondu projektu vadības procesos, kas uzlabojot pašu projektu vadību, preventīvi novērstu nepilnības, ļaujot samazināt kontroļu slogu un nosakot iespējami efektīvāko kontroles modeli; 2) sistēmiska un strukturēta, uz risku 	<p>3. Civil legal contract is not theoretically the most appropriate document for project implementation, but it is the most practical solution, and the authorities and courts have work experience using this approach.</p> <p>4. It would be advisable to issue common Regulations of Cabinet of Ministers which briefly describe major things of each line ministry activity (name of the activity, objectives, indicators, available funding, types of applicants, types of selection, eligible activities and their termination, statutory law). Other regulation would be determined by Monitoring Committee and / or the authority which announces the selection of projects.</p> <p>5. If the criminal law framework is used as exclusionary criteria, it is not enough and therefore does not achieve the most effective way to exclude from the eligibility persons whose activities are or may be detrimental to the interests of the European Union budget, creating artificial conditions for funding.</p> <p>6. Thinking about solutions and possible changes in the system of implementation of EU funds for the new programming period, particular attention should be given to the tools and techniques which can improve the usage of EU funds towards a result: improvement of the quality of the evaluation system of objectives and outputs, and strengthen the institutional capacity and expertise in output evaluation skills.</p> <p>7. The single audit principle could function successfully in practice if these points exist:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) effective risk management in EU funds project management processes would preventively remove deficiencies by helping to reduce the burden of controls and determining the most efficient control model; 2) a systematic and structured, risk-based and uniform applicable methodology for project selection and performing the
--	--

<p>analīzi balstīta un vienoti piemērojama projektu pārbaužu atlases un veikšanas metodika;</p> <p>3) efektīva risku pārvaldība pārbaužu atlases un veikšanas procesos, nodrošinot pārbaužu veikšanas kvalitāti, kā arī uz risku izvērtēšanu balstīta kvalitātes pārbaužu atlase un veikšana;</p> <p>4) kas vadošai iestādei 1) dod iespēju izsekot jebkura lēmuma, ko pieņem iestāde, kurai deleģētas VI funkcijas, pamatotību, gūstot pārliecību par lēmumu kvalitāti (piemēram, ne tikai informācija, ka projekta risks ir augsts, bet informācija, kāpēc šāds lēmums pieņemts) un 2) dod iespēju informāciju izmantot jebkādi analīzei, piemēram, resursu analīzei, iegūt informāciju par riskantākajām jomām projektos, biežāk pieļautajām kļūdām u.c., kā rezultātā ļautu pieņemt kvalitatīvu lēmumu projektu vadības jomā.</p> <p>8. Finanšu saņēmējiem piemērojamie pārbaužu veidi un apjoms kontroles modelī kopumā ir pietiekami, tomēr var iegūt pārbaužu pārklājuma optimizāciju, piemērojot efektīvu uz risku izvērtēšanu balstītu pieeju, kas ļautu fokusēties uz riskantākajām vietām projektā, piemērojot riskam atbilstošu testa apjomu un resursus.</p> <p>9. Netiešo izmaksu nemainīgo likmi galvenokārt ieteicams izmantot pētniecības un izglītības jomā, vienas vienības izmaksas – speciālistu stundas likmju, ceļojuma izmaksu noteikšanā u.c. kvantificējamu rezultātu vērtības noteikšanā, bet vienreizējos maksājumus pārsvarā izmantot dažādu pasākumu, apmācību organizēšanai un materiālu izdošanai.</p>	<p>controls;</p> <p>3) The effective management of risks in control and selection processes carried out through checking on the quality of the risk-based selection and performance;</p> <p>4) the complete, reliable, traceable and up to date information for management purposes to ensure full supervision from the side of Managing Authority.</p> <p>8. Applicable inspections types and volume for financial beneficiaries in the control model are generally sufficient, however, it is possible to get optimization of inspections coverage through effective risk-based approach that would focus on the riskiest places in the project, with the application of a risk-adjusted test volume and capacity.</p> <p>9. Flat rate for indirect costs is mainly recommended for research and education projects, unit costs – for determining the value of staff hourly rates, the cost of travel and other quantifiable outputs, but the lump sums are mostly used for organization of various events and trainings, as well as material printing.</p>
<p>Galvenās pētījumā aplūkotās tēmas</p>	<p>ES KP fondu tiesiskais ietvars un vadošās iestādes izveidotā vadības un kontroles sistēma</p>
<p>Pētījuma pasūtītājs</p>	<p>Finanšu ministrija</p>
<p>Pētījuma īstenotājs</p>	<p>SIA SAFEGE Baltija</p>
<p>Pētījuma īstenošanas gads</p>	<p>2013</p>
<p>Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots</p>	<p>LVL 22 278.00, Eiropas Savienības fondu projekta Nr. VSID/TP/CFLA/11/25/022 projekts "Tehniskā palīdzība Eiropas</p>

	<i>Savienības fondu atbildīgajai un vadošajai iestādei Latvijā"</i>
Pētījuma klasifikācija	Padziļinātas ekspertīzes pētījums politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei, politikas analīzei un ietekmes novērtēšanai
Politikas joma, nozare	Budžeta un finanšu politika
Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērums	Visa Latvija
Pētījuma mērķa grupa/-as	Visa sabiedrība kopumā, ES KP fondu vadībā iesaistītās institūcijas
Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:	Tiesību aktu vai politikas plānošanas dokumentu analīze, statistikas datu analīze, esošo pētījumu datu sekundārā analīze, padziļināto/ekspertu interviju veikšana un analīze.
Kvalitatīvās pētījuma metodes: padziļināto/ekspertu interviju skaits	28
Izmantotās analīzes grupas (griezumi)	Nav attiecināms.
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija	Linda Barbara (tāl. 6708861, e-pasta adrese: linda.barbara@fm.gov.lv)
Pētījuma autori (autortiesību subjekti)	SIA SAFEGE Baltija pētnieku grupa: Edgars Pastars, Kristīne Aperāne, Sandra Brigsa, Anita Hāznere, Iveta Baltiņa